



4 ie 2013

FPC nr. 133

**Domnului Igor Corman,  
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova**

**Parlamentului Republicii Moldova**

**Moțiune simplă  
asupra politicilor în domeniul educațional,  
activității Ministerului Educației și a activității ministrului Maia Sandu**

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA  
C.D.P. Nr. 305  
04.04 13

Subsemnații, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, membri ai fracțiunii PCRM, în conformitate cu art. 105 din Constituția Republicii Moldova, art. 112-118 din Capitolul VIII al Regulamentului Parlamentului Republicii Moldova, înaintăm moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul educațional, activității Ministerului Educației și a activității ministrului Maia Sandu.

### Motivarea

Rezultatele sesiunii de bază a examenului de bacalaureat din acest an reprezintă o catastrofă națională. Din numărul total de candidați (27.715 de elevi), au promovat examenele 16.130 elevi, sau 58,2%. Respectiv, 11.585 de elevi, sau 42% nu au susținut BAC-ul. Nota medie generală a examenelor a fost de 6,07. Numărul elevilor care au media „10” la examenele de bacalaureat este de 4; numărul elevilor care au media mai mare sau egală cu „9” este de 212 (1,3%); mai mare sau egală cu „8” – 1.939 elevi (12%); mai mare sau egală cu „7” – 7.249 elevi (45%).

Niciodată în istoria desfășurării examenelor de bacalaureat în Republica Moldova nu s-au atestat rezultate atât de slabe. Considerăm, că aceste rezultate denotă eșecul politicilor din domeniul educației, promovate de către guvernare din 2009 încoace, domeniul de responsabilitate al Ministerul Educației și nemijlocit al ministrului.

Datorită modului de organizare și desfășurare a examenelor de bacalaureat din acest an, centrele de bacalaureat s-au transformat în camere de detenție, în loc să fie locuri de creație. Decizia Ministerului Educației de a instala camere video de supraveghere în toate centrele de examinare și de a cheltui mai mult de 7 mln lei pentru acest scop, a fost luată în mod unilateral fără consultații prealabile cu societatea civilă. Elevii erau puși în condiții de stres psihologic enorm, care nu inspira la gândirea critică și creativă, mai ales, că centrele au fost amplasate în incinta sălilor de sport, unde erau ticsiți împreună câte 200-300 elevi.

Motivarea Ministerului Educației, precum că instalarea camerelor video este unica metodă eficientă împotriva copiatului este absolut nejustificată. Metodologia susținerii examenului de bacalaureat prevede, că candidații înainte de examen semnează o declarație pe proprie

răspundere, prin care se obligă să nu dețină asupra lor materiale interzise, ce i-ar favoriza în rezolvarea subiectelor. Totodată, declarația pe propria răspundere prevede clar, că nerespectarea acestor dispoziții are drept consecință eliminarea de la examen a candidatului. Pentru a controla executarea acestor prevederi, asumate conștient de către fiecare elev, în săli se află supraveghetori. Astfel, utilizarea adăugător la examenele de bacalaureat a camerelor de supraveghere, nu este altceva decât o afișare din start a atitudinii de neîncredere din partea Ministerului față de elevi, prezumând delicvența tinerilor și în așa mod lezând demnitatea lor.

Cu toate că au fost întreprinse atâtea măsuri, care de fapt s-au dovedit a fi ineficiente, apar tot mai multe semnale că, de fapt, actul de corupție în timpul desfășurării bacalaureatului nu a dispărut. Pur și simplu, corupția s-a deplasat la nivel de Ministerul Educației, în așa mod și sumele solicitate la cumpărarea notelor, fiind mult mai mari.

În aceeași ordine de idei, este paradoxală situația când așa numita luptă cu copiatul a fost inițiată de către ministrul Maia Sandu, **care împreună cu membrii Guvernului precedent, a fost demisă la 5 martie 2013, prin moțiune de cenzură pe motiv de corupție.**

Mai mult decât atât, **ministrul Maia Sandu, până în prezent nu a întreprins careva acțiuni în legătura cu scandalul de corupție la procurarea autobuzelor școlare la preț dublu și** practic nimeni nu a fost sancționat, ci din contra au fost protejați de conducerea ministerului. Prin urmare este evident, că lupta se duce nu cu persoanele responsabile din cadrul ministerului, antrenați în activități ilegale și promovare a politicilor dezastruoase din domeniul educației, ci în mod cinic se lupta cu elevii – viitorul societății noastre.

Este evidentă legătura cauzală între elaborarea proastă a programelor de studii și cerințele extrem de exagerate din testele de la examen, ceea ce a dus la neconformarea cunoștințelor primite cu cerințele finale de la examen. De exemplu, pentru elevii de la profilul umanitar testul la matematică era de nivelul celor de la profilul real. Sau, testele la limba engleză au fost elaborate în mod incompetent, elevii fiind duși în eroare însăși de formulările incorecte ale testelor respective. Totodată, Ministerul Educației s-a arătat incapabil să asigure publicarea la timp a rezultatelor bacalaureatului.

În calitate de deputați de nenumărate ori am atenționat despre **consecințele grave asupra viitorului țării ale procesului de optimizare în sistemul de învățământ.** Rezultatele de la bacalaureat sunt consecințele implementării așa numitei optimizării a școlilor, care de fapt este lichidarea acestora. Tendința negativă a acestui proces se vede prin cifre concrete. În 2010 în Republica Moldova au fost închise 14 școli, reorganizate 9 școli, iar procentul celor care au picat bacalaureatul era 6 la sută. În 2011 s-au închis 24 de școli, s-au reorganizat 14 instituții, respectiv, 8% nu au susținut examenul. În 2012 numărul școlilor închise a crescut pînă la 57, au fost reorganizate 61 de școli, în consecință 12% au picat BAC-ul. Se atestă o tendință clară de scădere a nivelului de cunoștințe odată cu optimizarea școlilor. Se cunoaște că, conform Hotărîrii Guvernului din 5 iulie 2011, pînă la sfîrșitul acestui an se preconizează optimizarea a altor peste 220 de instituții de învățământ.

În concluzie este clar, că așa numitele reforme din sistemul educațional începute în anul 2009 și prelungite cu „succes” de actuala ministră Maia Sandu au suferit un eșec total și dacă nu le vom stopa, inclusiv prin aducerea la Ministerul Educației a unor persoane competente, în următorii ani vom avea o statistică urîță și dezastruoasă în susținerea examenelor de bacalaureatul, devenind un obiect de bațjocoră.

Conform estimărilor Guvernului, implementarea deplină a optimizării în perioada 2011-2013 va genera economii în suma de 230 mln lei, iar cheltuielile pentru reformă vor constitui 215

mln lei, ceea ce înseamnă că „economia pură”, dacă putem în genere să utilizăm așa noțiuni vorbind de educație, se estimează la suma de 15 mln lei. Suntem convinși că este o crimă să distrugi sistemul învățământului creat pe parcursul a multor decenii, pentru a economisi 15 mln lei, dacă ar putea fi constatate ca economisiri și anume – printre cheltuielile pentru realizarea reformei se prevăd alocări a 2,5 mln lei pentru crearea noilor direcții în cadrul Ministerului Educației, care s-ar ocupa nemijlocit de optimizare. Sau un alt punct nu mai puțin paradoxal – alocarea a 2 mln lei pentru campanie de informare a cetățenilor despre avantajele optimizărilor.

**O altă consecință a optimizărilor este creșterea constantă a ratei abandonului școlar. Deja la moment datele disponibile ne arată că numărul copiilor neșcolarizați este alarmant.**

Politica de susținerea și promovare a pedagogilor tot rămîne a fi o problemă a actualului sistem de învățămînt. Cum putem noi vorbi despre motivarea pedagogilor, pe cînd nimeni din ei nu este sigur de faptul că din 1 septembrie, școala lor nu va fi închisă, nimeni din pedagogi nu este sigur că nu va deveni victima a disponibilizărilor. Mai ales, că pe site-ul oficial al Fondului Monetar Internațional este publicată scrisoarea Guvernului, unde conducerea Ministerul Educației, se obligă să reducă în sfera învățămîntului 8000 de locuri de muncă, inclusiv 2400 de locuri vacante, ceea ce de fapt înseamnă planificarea disponibilizării a cel puțin 5600 de cadre didactice și non-didactice, pe viu.

Este evident faptul lipsei dialogului dintre Ministerului Educației și angajatori prin intermediul Agenția pentru ocuparea forței de muncă, astfel încît să fie promovat învățămîntul mediu de specialitate, iar numărul locurilor la studii universitare și mediu de specialitate la diferite specialități să fie corelat cu cerințele pieței forței de muncă.

Totodată, se atestă o lipsă totală a evoluției în domeniul politicilor de susținere a tineretului, în scopul stopării procesului de migrație din Republica Moldova peste hotare. Nivelul burselor studențești rămîne la nivelul anului 2009, locurile bugetare în instituțiile universitare și mediu de specialitate se reduc, costul contractelor de studii este în permanentă creștere, de asemenea crește plata pentru cazare în cămine studențești. Se creează impresia, că unica grija a Ministerului Educației este servirea intereselor celor 9 rectori ai instituțiilor superioare de învățămînt de stat din țară, care sunt membri ai Partidului Liberal Democrat din Moldova, care a și promovat-o pe Maia Sandu în calitate de ministru al educației.

Unicul program existent de susținere a tinerilor pedagogi a fost elaborat și implementat de guvernarea precedentă. Din 2009 încoace Ministerul Educației nu a propus nici un program nou pentru atragerea tinerilor în domeniul pedagogiei, mai ales în localitățile rurale. Mai mult decît atît, din 2009 odată cu venirea noii guvernări, s-a stopat implementarea programului de asigurare a tinerilor specialiști cu locuințe în mediul rural. Ministerul Educației nu a întreprins nici o măsură ca această situație să se schimbe și tinerii specialiști, inclusiv pedagogi, să fie atrași la muncă în sate.

Atitudinea statului față de domeniul educației se atestă prin nivelul de finanțare a acestui domeniu în coraport cu PIB-ul. Dacă în 2010 acest indicator era de 9,2%, în 2013 finanțarea învățămîntului a scăzut pînă la 7,2% din PIB. Responsabilitate directă pentru această scădere drastică o poartă Ministerul Educației, care în perioada elaborării bugetului de stat nu insistă asupra majorării alocărilor pentru domeniul educației.

Tăcerea criminală și inactivitatea ministrului educației în vederea obținerii unui buget convenit pentru dotarea școlilor, implementarea programelor pentru susținerea tinerilor, pentru majorarea burselor și locurilor bugetare, dă dovadă de iresponsabilitate și neprofesionalismul conducerii ministerului, pe cînd o simplă analiză ne arată majorări serioase ale bugetelor altor



3. Togyre / Z. Todua /  
O. Reidman / ~~St. ...~~

Muntears / In. Muntears

A. ... / A. ...

M. E. Tkoer / K. / M. Traciuk /

~~...~~ = A. Ypilo:

B. ... / B. ...

G. ... / G. ...

U. ... / U. ...

V. ... / V. ...

E. ... / E. ...

~~...~~ / P. Petron /

~~...~~ / C. ...

~~...~~ / A. ...

M. ... / M. ...

~~...~~ / A. ... / ...

~~...~~ / Petrona ...

~~...~~ / S. ...

~~...~~ / V. ...

~~...~~ / Y. ...

~~...~~ / P. ...

~~...~~ / Tapujan /